

3. LIZDA prasība:

Nodrošināt kvalitatīvus un visos mācību priekšmetos nepieciešamos mācību līdzekļus un metodiskos ieteikumus to lietošanai 1.,4.,7.,10. klasei līdz 2020. gada decembra vidum un 2.,5.,8.,11. klasei līdz 2021. gada maijam. Nodrošināt piemaksas no valsts budžeta par papildus pienākumu veikšanu pedagogiem, kuri īsteno jauno saturu 1., 4., 7., 10. klasei. Ja tas netiek nodrošināts, pārtraukt jaunā, kompetencēs balstītā mācību satura ieviešanu, bet turpināt aprobēt un pilnveidot jauno saturu.

IZM atbilde par LIZDA prasību:

ESF projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” Nr.8.3.1.1/16/I/002 (turpmāk – *Skola2030*) izveidotajā mācību resursu krātvē pakāpeniski tiek ievietoti mācību un metodiskie materiāli pilnveidotā mācību satura īstenošanai. Līdz 2020. gada decembra beigām *Skola2030* mācību resursu krātvē būs pieejami mācību un metodiskie materiāli 1., 4., 7. un 10 klasei.

Lai sniegtu atbalstu pedagogiem attālināto mācību laikā *Skola2030* nodrošinās vebinārus pedagogiem par attālinātās mācīšanās vadlīniju īstenošanas praktiskajiem aspektiem, darba plānošanu attālināto mācību laikā. *Skola2030* arī nodrošinās regulāras tiešsaistes konsultācijas skolotājiem. Notiks sarunas *Zoom* platformā mācību priekšmetu/jomu grupās divreiz mēnesī ar *Skola2030* ekspertiem, lai rastu atbildes uz neskaidriem jautājumiem. <https://www.skola2030.lv/lv/skolotajiem/konsultacijas-skolotajiem>. *Skola2030* nodrošinās lietotāju atbalstu un metodiskos ieteikumus izglītības tehnoloģiju izmantošanā.

Decembrī būs pieejama *Tavaklase.lv* video platforma – atjauninātā tīmekļvietne.

Tiek veidota tiešsaistes e-mācību vide, kas bez maksas būs pieejama visām Latvijas vispārējās izglītības iestādēm kā klātienē, tā attālinātu mācību nodrošināšanai. Tiešsaistes e-mācību vides pilotprojekta ierobežotā skaitā skolu plānots uzsākt 2020. gada decembrī. Pēc pilotprojekta pilnveidotā tiešsaistes e-mācību vide būs pieejama visām izglītības iestādēm pēc to brīvas izvēles no 2021. gada septembra. Līdz tam laikam skolas/pašvaldības turpina izmantot viņu rīcībā esošos rīkus un sistēmas, iespēja pieslēgties *Skola2030* tiešsaistes e-mācību vides moduļiem, izmantot krātuves saturu.

Jautājumi par finansējuma piešķiršanu attiecībā uz pedagogiem, tostarp tiem, kuri īsteno jauno mācību saturu, tika skatīti starpinstitucionālās darba grupas ietvaros.

LIZDA komentārs par IZM atbildi:

Mācību līdzekļu, metodiskā atbalsta trūkums, palielinātā darba slodze ietekmē pilnvērtīgu un kvalitatīvu jaunā satura īstenošanu, tomēr vienlaicīgi tiek izvirzītas paaugstinātas kvalitātes prasības, kas ietekmēs mērķdotācijas apmēru. Ieviešot jaunā mācību satura apguvi izglītības iestādēs 1.,4.,7. un 10. klasēs no šī mācību gada 1. septembra, mācību un metodiskajiem materiāliem pilnveidotā mācību satura īstenošanai bija jābūt pieejamiem jau uzsākot šo procesu. Joprojām ir mācību līdzekļu trūkums - nav mācību grāmatu jaunā mācību satura īstenošanai, nepietiekams nodrošinājums ar digitāli pieejamiem mācību līdzekļiem un metodiskajiem norādījumiem to lietošanai, kā arī esošā situācija Covid-19 iespaidā, nelabvēlīgi ietekmē pilnvērtīgu mācību satura īstenošanu.

Piemēram:

- visas mācību programmas vidusskolai 2020. gadā tika publicētas resursu krātuvē tikai vienu nedēļu pirms mācību gada sākuma, kas ir nepietiekami, lai kvalitatīvi sagatavotos jaunā mācību satura īstenošanai;
- mācību materiāli 1.semestrim tika publicēti tikai oktobra beigās un materiāli 2. semestrim vēl nav pieejami;
- skolotāji norāda, ka, piemēram, matemātikā 10.klasei resursu krātuvē novembra beigās ir pieejami materiāli tikai 5 no 35 paredzētajām mācību stundām, kā arī mācību programmā ir tēma, kas iepriekš skolās nav mācīta un līdz šim bija tikai augstskolas kursā, nav atrodamā resursu krātuvē. Tāpēc šīs tēmas apguvei ne skolotājam, ne skolēnam nav pieejami mācību materiāli, uzdevumu piemēri. Pieejamā materiālā ir konstatētas būtiskas matemātiskas kļūdas;
- mācību materiāliem nav pieejami metodiskie norādījumi to lietošanai.

Tomēr neņemot vērā iepriekš minēto, IZM nepieņēma lēmumu pildīt MK 2018. gada 11. septembra noteikumus Nr. 583 "Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedalās vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē", kas paredz valsts mērķdotāciju pilnā apmērā, atbilstoši noteikto kvalitātes kritēriju izpildei, pretējā gadījumā mērķdotācijas apmērs tiek samazināts.

Skolotājiem šobrīd nepieciešams ļoti liels laika resurss, lai sagatavotos mācību stundām bez mācību materiāliem un metodiskā atbalsta, un saturs jāpielāgo elektroniskajām mācību formām. Tas veicina skolotāju stresu un izdegšanu. Ņemot vērā arī Covid -19 noteiktos ierobežojumus, pedagogiem nav iespējams pilnvērtīgi īstenot jauno kompetencēs balstīto mācību saturu atbilstoši spēkā esošajiem pamatzglītības, vidējās izglītības standartiem un pirmsskolas izglītības vadlīnijām. Kā liecina LIZDA rīcībā esošā informācija, Izglītības kvalitātes valsts dienesta veiktajā izpētē par attālināto mācību procesu var secināt, ka mācību satura apguve attālinātajā mācību procesā samazinās no 30% līdz 50%. LIZDA prasa pagarināt jaunā kompetencēs balstītā mācību satura ieviešanas termiņu, traktējot to kā pilotprojektu saturam. Uzskatām, ka IZM jāizstrādā vadlīnijas par mācību satura apguves apjomu īstenojot attālinātās mācības. Tāpat LIZDA uzskata, ka nepieciešams izskatīt jaunā kompetencēs balstītā mācību satura projekta īstenošanas gaitu un izvērtēt vai izlietojot finansējumu tika sasniegti projekta mērķi un rezultatīvie rādītāji un to vai tiek nodrošināts viss nepieciešamais atbalsts skolotājiem no izglītības procesā iesaistītajām pusēm. Uzskatām, ka pilnvērtīgai un kvalitatīvai jaunā satura īstenošanai nepieciešams paredzēt pedagogu darba slodzē apmaksātu darba laiku mācību stundu sagatavošanai un sadarbībai. LIZDA informē, ka līdz šim starpinstitucionālajā Pedagogu darba samaksas pilnveides darba grupā nav izskatīts jautājums par papildus finansējuma piešķiršanu pedagogiem, kuri īsteno kompetencēs balstīto saturu, tāpēc šāda informācija traktējama kā maldināšana. LIZDA priekšlikums valsts budžetā 2020. gadam un 2021. gadam netika atbalstīts. LIZDA lūdza Saeimas deputātus rosināt likumprojektos: "Par valsts budžetu 2021. gadam" un "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2021., 2022. un 2023. gadam", kā vienu no prioritārajiem pasākumiem noteikt: "pieprasīt papildus finansējumu kompetencēs balstītā izglītības satura ieviešanai 2., 5., 8. un 11. klasēs un īstenošanai 1., 4., 7., 10. klasēs, jo ir nepieciešams paredzēt pedagoga slodzē apmaksātu darba laiku mācību līdzekļu izveidošanai, mācību procesa plānošanai un pedagogu savstarpējai sadarbībai (22 milj. euro)". Priekšlikums netika atbalstīts.